

RUS SENDİKALARI ICFTU'DA

Aydınlık Dergisi, 10 Aralık 2000

Yıldırım Koç

Uluslararası Hür İşçi Sendikaları Konfederasyonu (ICFTU) 1949 yılında Soğuk Savaş koşullarında bir anti-komünist örgütlenme olarak ortaya çıktı. Bu özelliğini 1990'lı yılların başlarına kadar sürdürdü. Ancak özellikle 1993-1994 yıllarından başlayarak, ulusötesi sermayenin artan gücü ve sendikal haklara yönelik saldırısının işçi hareketinde yarattığı tepkiler bu örgütün iç ilişkilerine de yansdı. Özellikle ABD sendikacılığı önemli bir dönüşüm yaşadı. Ayrıca, 1970'li yıllardan başlayarak yeni uluslararası işbölümünün ve emperyalizmin bu ülkelere yönelik politikasındaki köklü değişikliklerin azgelişmiş ülkelerde mülksüzleşmeyi ve sanayileşmeyi hızlandırması da azgelişmiş ülkelerin işçi sınıfı ve sendikacılık hareketlerini geliştirdi. Ancak bu arada Avrupa Birliği ülkelerindeki sendikaların büyük bölümü ulusötesi sermaye karşısında tutarlı bir tavır gösteremedi. Sovyet sisteminin çöküşü sonrasında Rusya'da ve orta ve doğu Avrupa ülkelerindeki işçi hareketleri de büyük bir sarsıntı geçirdi; özgüvenini yitirdi. Bu koşullarda, Avrupa Sendikalar Konfederasyonu büyük ölçüde Avrupa Komisyonu'nun çizgisinde yürüdü; işçi aristokratlığı ile durumu kurtarabileceğini zannetti. Ancak son yıllarda bu durumda bazı önemli değişiklikler yaşanıyor. ICFTU ile Avrupa Sendikalar Konfederasyonu arasındaki ilişkiler soğudu. Rus sendikalarının 22-24 Kasım 2000 günleri ICFTU üyeliğine alınması ise ICFTU tarihinde önemli dönüm noktalarından birisini oluşturdu.

Türkiye'den ICFTU'ya üye örgütler, TÜRK-İŞ, DİSK, HAK-İŞ ve KESK'tir. ICFTU Yönetim Kurulu, Türkiye KAMU-SEN ve MEMUR-SEN'in üyelik başvurularını 2001 yılı sonunda karara bağlayacak. ICFTU günümüzde 140 milyon dolayında işçiyi temsil ediyor. 22-24 Kasım 2000 günleri toplanan ICFTU Yönetim Kurulu'nda alınan kararla üyeliğe kabul edilen üç Rus örgütü ise 30 milyonun üzerinde bir üye getiriyor.

Rusya Bağımsız Sendikalar Federasyonu 1990 yılında kuruldu. Kuruluşunda 65 milyon işçiyi temsil ettiğini ileri sürüyordu. Günümüzde ise 38 milyon üyesi olduğunu belirtiyor. Ancak ICFTU'ya yaptığı üyelik başvurusunda, hala Dünya Sendikalar Federasyonu'na üye olan bir sendikasının üyelerini dışta tutarak, 28 milyon üye bildirdi. Rusya Bağımsız Sendikalar Federasyonu'nun üye örgütlerinin üçte ikisi daha önce uluslararası işkolu federasyonlarına üye olmuştu.

Tüm Rusya Emek Konfederasyonu ise 1995 yılında kuruldu. Bu örgütün ana gövdesini Rusya Madencileri Bağımsız Sendikası oluşturuyordu. Üye örgütlerin çoğu Rusya'da 1990'lı yılların ilk yarısındaki grevlerde oluşan komitelerden doğdu. Bu kuruluş 1,3 milyon işçiyi temsil ettiğini belirtiyor. **Rusya Emek Konfederasyonu** da 1995 yılında kuruldu ve günümüzde 1,3 milyon üyeyi temsil ettiğini bildiriyor. ICFTU Yönetim Kurulu toplantısında, **Gürcistan Sendikalar Birliği** ve **Azerbaycan Sendikalar Konfederasyonu** da üyeliğe kabul edildi.

ICFTU 1990'lı yıllarda önemli değişiklikler yaşadı ve yaşıyor. Japon sendikaları (RENGO) gücünü artırmak için bir atak içinde. RENGO'nun başkanı ICFTU'nun Nisan ayında yapılan genel kurulunda ICFTU başkanlığına aday oldu ve sonra çekildi. Ancak daha sonra yürütme komitesi başkanlığına getirildi. Amerikalılar (AFL-CIO) giderek mücadeleciler bir çizgi izliyorlar ve IMF, Dünya Bankası ve Dünya Ticaret Örgütü'nü eleştiriyorlar. Avrupalıların genel eğilimi henüz uzlaşmacılık. Rusya sendikaları ise, genel kurul delegelerinin yaklaşık yüzde 15'ine sahip olarak, yakın bir gelecekte en büyük gücü oluşturacak. Rus sendikacılar, 1990'lı yılların ilk yarısının ezikliğini üzerlerinden atmaya başladılar; özgüvenlerini kazanıyorlar. Bir de hızla gelişen azgelişmiş ülkeler işçi sınıfı hareketleri var.

ICFTU'da çok hızlı ve ilginç gelişmeler yaşanıyor.